



Ügyszám: NAIH/2015/538/2V.  
Ügyintéző: dr. Majsa Dóra

Schlisshahn Henrikné aljegyző  
részére

Törökbálint Város Önkormányzata  
Polgármesteri Hivatal

aljegyzo@torokbalint.hu

Tisztelt Aljegyző Asszony!

Törökbálint Város Önkormányzata a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) állásfoglalását kérte, mert az önkormányzat a teljes átláthatóság érdekében elrendelné az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvényben (a továbbiakban: Infotv.) meghatározottakon túli adatok közzétételét is.

A közzéteendő adatok között az önkormányzati intézményeknek, az önkormányzat többségi befolyása alatt álló gazdasági társaságoknak, az önkormányzat által alapított alapítványoknak, közalapítványoknak, valamint az önkormányzat által irányított költségvetési szerveknek alkalmazniuk kell az önkormányzat képviselő-testülete által elfogandó határozatot vagy rendeletet.

A Hatóság az „Útmutató az adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatok elkészítéséhez” című dokumentum tartalmát áttekintve az alábbi jogszabályi rendelkezéseket és szempontokat javasolja alkalmazni a szabályzatok megfogalmazása során.

1. Az Infotv. 37. § (3) bekezdése lehetővé teszi, hogy a közzétételre kötelezett szerv vezetője – a Hatóság véleményének kikérésével –, *valamint jogszabály a közfeladatot ellátó szervre, azok irányítása, felügyelete alá tartozó szervekre vagy azok egy részére kiterjedő hatállyal további kötelezően közzéteendő adatkört határozhat meg* (a továbbiakban: egyedi közzétételi lista).

Tekintettel arra, hogy a települési önkormányzatok esetében a közzétételre kötelezett szerv a polgármesteri hivatal, melyet a jegyző vezet, aki az önkormányzati ügyek tekintetében a képviselő-testület irányítása és felügyelete alatt is áll, így álláspontom szerint a képviselő-testületnek jogában áll az önkormányzati ügyeket érintő egyedi közzétételi listáról helyi önkormányzati rendeletet alkotni.

A képviselő-testületnek e joga kiterjed az önkormányzat – közvetlen vagy közvetett – többségi tulajdonában álló gazdasági társaságokra, illetve az általa alapított szervezetekre is. Erre ad felhatalmazást a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény 2. § (3) bekezdése is, amely alapján önkormányzati rendelet a kötelezően közzétételre kerülő szerződések értékhatárát az egyszerű közbeszerzési eljárás értékhatáránál alacsonyabb összegben is meghatározhatja.

2. Javaslom a címet megváltoztatni, mert az megtévesztő, mivel az adatvédelmi és adatbiztonsági rendelkezéseken kívül a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok közzétételére vonatkozó rendelkezéseket is tartalmazza, azonban címéből ez egyáltalán nem következik. A Hatóság álláspontja szerint szükséges különválasztani egymástól az Infotv. 24. § (3) bekezdése szerinti

adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatot és az Infotv. 30. § (6) bekezdésén alapuló közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjét rögzítő szabályzatot. Utóbbi szabályzatot külön, az adatvédelmi és adatbiztonsági rendelkezéseket rögzítő szabályzat mellett kell megalkotni, és címében is egyértelművé kell tenni, hogy az a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjét szabályozza. Amennyiben az önkormányzat által alapított gazdasági társaságok, alapítványok és az önkormányzati fenntartású intézmények az önkormányzat honlapján teljesítik az Infotv. 37. § szerinti közzétételi kötelezettségüket, szükséges az Infotv. 35. § (3) bekezdés szerinti szabályzatok megalkotása is. Utóbbi szabályzat a közérdekű adat megismerése iránti igények teljesítésére vonatkozó szabályzattal egységes szerkezetben is elfogadható.

3. A vagyonyilatkozatok nyilvánossága és közzétételével kapcsolatban felhívom szíves figyelmét arra, hogy az egyes vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvényben meghatározott személyi körön túl, az önkormányzat, rendeletben – törvényi felhatalmazás nélkül – nem teheti kötelezővé a vagyonyilatkozat-tételt. Az Infotv. 5. § (1) bekezdés b) pontja értelmében ugyanis önkormányzati rendelet kizárólag törvényi felhatalmazás alapján rendelheti el a személyes adatok kezelését.

Szintén az Infotv. 5. § (1) bekezdése értelmében a nem nyilvános – bárki számára nem megismerhető – vagyonyilatkozatok nyilvánosságra hozataláról sem rendelkezhet az önkormányzat. Az önkormányzat legalább többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok vezető tisztségviselőinek vagyonyilatkozatán túl, amennyiben felmerülne a polgármester és az önkormányzati képviselők vagyonyilatkozatának közzététele, az alábbiakról tájékoztatom. Tekintettel arra, hogy Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 39. § (2) bekezdése, az Infotv. 26. § (2) bekezdésével összhangban – az azonosító adatokat kivéve – közérdekből nyilvános adatoknak minősíti a képviselő és a polgármester (Möt. 72. § (4) bekezdés) vagyonyilatkozatában található adatokat, azokat bárki megismerheti.

A hozzájárulás mint a nem nyilvános vagyonyilatkozatok nyilvánosságra hozatalának jogalapja aggályos lehet az érintettek információs önrendelkezési jogának tényleges érvényesülésével kapcsolatban.

Az Infotv. 5. § (1) bekezdése kimondja, hogy személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul, vagy ha az törvény azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés). Az Infotv. 3. § 7. pontja szerint a hozzájárulás az érintett akaratának *önkéntes és határozott kinyilvánítása*, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok – teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez. E meghatározásból következően a hozzájárulás érvényességének négy alapvető feltétele létezik: az érintettnek cselekvőképessége, megfelelő és előzetes tájékoztatás, kifejezettség, valamint önkéntesség.

Az *önkéntesség* követelménye azt jelenti, hogy a hozzájárulást mindenfajta külső befolyástól mentesen kell megadni. Megkérdőjelezhető az önkéntesség például akkor, ha az adatszolgáltatás megtagadása esetén az érintettet hátrányok érhetik. A foglalkoztatás kontextusában így nehézségek merülhetnek fel az érintett hozzájárulásának önkéntes voltaival kapcsolatban, hiszen a munkáltató és az alkalmazott között alá-fölérendeltségi viszony van. A hierarchikus függés egyéb helyzeteiben is a foglalkoztatottak adatkezeléssel kapcsolatos elutasító válasza vagy fenntartásai anyagi vagy nem anyagi természetű hátrányt okozhat nekik, ami teljes mértékben ellentétes a személyes adatok védelmére vonatkozó európai jogalkotás szövegével és szellemével.

Tekintettel arra, hogy Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 39. § (2) bekezdése, az Infotv. 26. § (2) bekezdésével összhangban – az azonosító adatokat kivéve – közérdekből nyilvános adatoknak minősíti a **képviselő és a polgármester** (Möt. 72. § (4) bekezdés) vagyonyilatkozatában található adatokat, azokat bárki megismerheti.

A Hatóság támogatja a helyi népképviselői szervek döntéshozóinak közfeladatukkal összefüggő adatainak mind szélesebb körű nyilvánosságát, így a honlapon való közzétételét, a bárki számára ingyenesen, közérthető formában való megismerhetővé tételét is.

Összességében megállapítható, hogy a polgármester és a képviselők vagyonyilatkozatainak közzétételét a Hatóság támogatja. Minden más, az önkormányzat által alapított szervhez, gazdasági társasághoz tartozó vezetők, foglalkoztatottak által tett vagyonyilatkozat hozzájárulás alapján való közzétételével összefüggésben azonban megjegyzem, hogy – álláspontom szerint – a hozzájárulás fogalmi eleme, az önkéntesség nem biztosítható az alá-fölé rendeltségi viszonyokban.

4. A tervezetet javaslom áttekinteni abból a szempontból, hogy a törvényi, kormányrendeleti szinten szabályozott kérdéseket nem kell újraszabályozni, elegendő utalni a hatályos törvényi rendelkezésekre.
5. Az „adatkezelő” fogalma helyett szíves figyelmébe ajánlom az Infotv. 34. § - 35. §-ainak áttekintését és az „adatközlő” és „adatfelelős” fogalmát alkalmazni például az önkormányzati rendelet 2. §-ában. Felhívom szíves figyelmét továbbá arra, hogy az Infotv. 34. § (3) bekezdése értelmében az adatfelelős és az adatközlő is köteles részletes szabályzatot készíteni az Infotv. 34. § (1) és (2) bekezdések szerinti kötelezettségek végrehajtása érdekében.

A személyes adatok védelmét, valamint a közérdekű, vagy közérdekből nyilvános adatok megismerését érintő ügyben a jövőben is forduljon a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz bizalommal.

Budapest, 2015. március „10.”

Üdvözlettel:

  
Dr. Péterfalvi Attila  
elnök  
c. egyetemi tanár

